Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: „Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVIII. Ч. 203. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 27-го ЖОВТНЯ 1981 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, OCTOBER 27, 1981 No. 203. VOL. LXXXVIII.

ВІДБУЛАСЯ Х ВЕЛИКА РАДА ПЛАСТУНІВ СЕНІОРІВ

Ґлен Спей, Н. Й. (О.К.). — В суботу, 17-го жовтня ц. р., відбулася на Оселі Українського Братського Союзу в Ґлен Спей з черги Десята рада пластунів сеніорів, уладу, що зараз нараховує 1430 членів у шістьох країнах світу.

У раді взяло участь майже сто сеніорів із уповажненими з Канади, Австралії, Великої Британії та ЗСА. Радою проводила президія в особах пл. сен. Володимира Базарка — предсідника, пл. сен. Ольги Кузьмович — заступника і пл. сен. Ніни Самокіш — секретаря. Після звітування уступаючої Головної Булавної УПС пл. сен. Дарії Мосори-Франкен і дискусії учасників над друкованими звітами, присутні радили в поодиноких комісіях, а відтак заслухали доповіді пл. сен. проф. Івана Головінського на тему: „Юнацтво, старше пластунство і сеніорат — три стадії пластового виховання".

Увечорі відбулася спільна вечеря учасників; тостмайстром тут був пл. сен. Андрій Харак, відомий пластовий діяч з Канади. В часі вечері пл. сен. Євстахія Гойдиш прочитала доповідь про Миколу Руденка. Також було відчитано низку привітів, між ними від Митрополита Української Католицької Церкви в ЗСА Степана Сулика; Начального Пластуна пл. сен. Юрія Старосольського, який не міг прибути через недугу; голови НТШ пл. сен. д-ра Ярослава Падоха; крайових пластових старшин в Австралії, Англії і Канаді.

Того самого дня увечорі український католицький капелян Пласту в ЗСА пл. сен. о. крилошанин Богдан Смик відправив у місцевій українській католицькій церкві св. Володимира спільний Молебень за всіх померлих пластунів-сеніорів.

Низкою ділових резолюцій поодиноких комісій і вибором нового проводу на чергові чотири роки закінчено з'їзд. Головним Булавним УПС обрано одноголосно пл. сен. Василя Мочулу, його заступником — пл. сен. д-ра Андрія Лемішку, а до Булави увійшли пл. сен. Д. Мосора-Франкен як колишня голова, і члени — пл. сен. Д. Бойдуник, пл. сен. Р. Барановський, пл. сен. В. Пилипець (Канада) і пл. сен. Н. Самокіш. З уряду увійдуть до Булави Головного Булавного УПС редактори двох сеніорських журналів: „Слова" і „Пластового Шляху".

Десята Велика Рада проходила під знаком святкувань 70-річчя Українського Пласту, що розпочинається вже в січні 1982 року Ювілейною Пластовою Зустріччю в Австралії, а завершується великою зустріччю в ЗСА в серпні 1982 року на Пластовій Оселі „Вовча Тропа". Зустріч відбуватиметься під моттом слів Миколи Руденка: „Минулого не можна відібрати, а є і ще майбутнє!"

ПАТРІЯРХ ЙОСИФ ЗАКЛИКАЄ ПІДТРИМУВАТИ Т—ВО СВЯТА СОФІЯ

Дорогі в Христі Браття і Сестри!

У важкі двадцяті роки, коли ми змагались за наше „бути чи не бути", Слуга Божий Митрополит Андрей так писав у своїй грамоті оснування Богословської Академії у Львові: „Із зростом освіти та мудрости у нашій Батьківщині росла та кріпшала наша Церква, процвітала наша земля. А коли погасала в часи лихоліття освіта та мудрість на нашій землі, тоді спадала й наша Церква у півмертвоту, відклонювалась від Св. Апостольського Престола, нарід попадав у чуже рабство духа й тіла.

Цими словами Слуга Божий ясно і коротко сказав, якого великого значення для кожного народу і для нас зокрема є наука, високі школи. Сьогоднішні часи і погляд на розвиток різних народів це ясно доказують. Наукою нарід підноситься і розвивається і здобуває собі місце серед народів світу; науковою культурною працею ми кладемо чи не найсильніші підвалини нашому національному і державному життю.

З тими думками працювали ми у Львові по великій руїні Першої світової війни і здобули дійсно багато. Друга світова війна це зруйнувала. Вийшовши на волю, почав я працювати із тими самими цілями: піднести нашу науку, зокрема богословську, дати для неї осередок, створити для неї кузню знання. Бог благословив, дати для неї осередок, створити для неї кузню знання. Бог благословив цей задум напевно за молитвами наших мучеників та ісповідників, зокрема піонера і мецената нашої науки Слуги Божого Андрея. По кількох роках праці на волі вдалося створити три такі осередки для нашого наукового, церковного і монашого життя: Студіон, Український Католицький Університет ім. св. Климента Папи і Патріярший двір з музеєм при церкві святих Сергія і Вакха в Римі. Їх історія і діяльність вже всім відома.

Кожна наука, мистецтво, мудрість — то овоч людського ума, тобто вислід дії великих дарів Божих, що їх вложив Творець у душу людини, яка є образом і подобою Божою, віддзеркаленням Божої Премудрости, як це гарно вчив Слуга Божий Андрей. Ці дари Божі не діють механічно, ці таланти людини потребують праці, заохоти, помочі в розвиткові, а

(Продовження на стор. 4-ій)

Американець рекрутує людей для Лівії

Триполі, Лівія. — Американський громадянин Едвин Вилсон, колишній аґент американської розвідки, який перебуває тепер в Лівії, займається набором різного роду працівників для Лівії. Перед тим він купував і продавав різні електронічні приладдя для Лівії й брав участь у вишколенні лівійських шпигунів, терористів та диверсантів, а тепер розсилає до своїх знайомих в ЗСА листи з пропозицією стати на високоплатну працю в Лівії.

З доручення Вилсона в Америці перебувають різні його співробітники, які розшукують експертів різних технічних ділянок і пробують їх стягнути до Лівії. Один з них, Кеннет Бек, займається тією працею в стейті Алабама. Скільки охочих йому вдалося завербувати — невідомо, але офіційні чинники летовища Ґетвик під Лондоном повідомили, що група американців відлетіла з того летовища до Лівії. Кеннет Бек веде свою акцію в Алабамі поблизу Форту Раккер, де приміщується летунський центр американської армії.

В доповненні до тих інформацій з інших американських джерел повідомляють, що американські інженери, механіки й пілоти, деякі з них ветерани американських збройних сил, вже від довшого часу працюють у лівійському летунстві й власне завдяки їм воно здібне виконувати нормальну службу. Американські офіційні чинники заявили, що американський уряд вважає працю американців в лівійських технічних установах, лабораторіях, дослідчих інститутах, в електронічному та споріднених промислах і в летунстві некорисною для ЗСА. Одначе дотепер державна прокуратура й слідчі органи ЗСА не зайнялися тими випадками, бо нема законів на підставі яких можна б таку діяльність припинити.

В КАНКУНІ ЗАКІНЧИЛАСЯ КОНФЕРЕНЦІЯ 22-ох ДЕРЖАВ

Канкун, Мехіко. — Конференція в Канкуні, в якій взяли участь представники 22-ох держав, в тому 8 північних промислових і 14 промислово відсталих, закінчилася з частковим успіхом. Президент Роналд Реґен, у своєму зверненні після конференції в Канкуні, сказав: „Останні три дні ми провели в Канкуні, де ми взяли участь в унікальній і високопродуктивній виміні поглядів з лідерами розвинених країн і тих, що розвиваються".

Розмови в Канкуні йшли в двох напрямах: на форумі конференції розмови на господарські теми, поза форумом конференції — білятеральні розмови різних президентів, прем'єрів і міністрів закордонних справ в справах світової політики. В господарських справах учасники з'ясували свої погляди й уточнили їх у дискусіях та таким чином приготовили реальний ґрунт для дальших розмов у цих справах. В політичних розмовах після обміну думками в деяких випадках прийшло до конкретних рішень, а дальші прийдуть пізніше.

Президент Реґен у своїх виступах, з'ясував вичерпно напрямні американської допомоги та взагалі господарської політики у відношенні до господарсько відсталих країн. Президент вказав на те, що дотепер велика частина допомоги промислових країн пропадала в різних бюрократичних установах та йшла на непродуктивні цілі. Вашінґтон пропонує, щоб всю допомогу спрямувати на продуктивні цілі, на виразно визначені господарські почини, а серед них повинно бути збудження господарської ініціятиви й піднесення кваліфікацій приватних підприємців.

В господарській ділянці помітні були розходження в такій справі: велике число учасників заступало вимогу, щоб всі ті переговори йшли через ОН, а навіть дехто висував, щоб такі міжнародні фінансово-господарські інституції, як Міжнародний валютний фонд і Світовий банк підлягали ОН, або тим органам, які будуть створені для допомоги відсталим країнам у розвитку їхнього господарського життя. ЗСА, Західня Німеччина та інші західні країни категорично протиставилися тому, щоб господарські установи підпорядковувати такому політичному форумові, який є радше дискусійного характеру.

В політичній площині президент Реґен відбув цілий ряд розмов, починаючи прем'єром Індії Індірою Ґанді та прем'єром КНР, а кінчаючи прем'єром Банґлядешу Азізуром Раманом та генеральним секретарем ОН Куртом Вальдгаймом.

В провінції Індії усунено комуністів від влади

Ню Делі, Індія. — В трьох провінціях Індії — Кераля, Західній Бенґаль, Тріпура — комуністи перебрали були владу на підставі перемоги у виборах. Зі завданнями вони не могли справитися і тому серед їхніх прихильників почалися сварки й розколи та відходження членів. Таким чином комуністична партія провінції Кераля стратила свою людську базу, а прем'єр Індіра Ґанді, не чекаючи майбутніх виборів, використала це й перебрала владу та підпорядкувала провінцію повністю центральному урядові.

Відносини між урядом Індіри Ґанді й комуністами Індії ніколи не були добрі. Ґанді не скривала своєї неохоті до них і не щадила їм своєї критики. Останнім часом прем'єр Ґанді почала виявляти невдоволення совєтською імперіялістичною політикою в світі, а зокрема в Азії й відмовилася прийняти запрошення відвідати Москву. Тепер, не зважаючи на намови Москви, вона взяла участь у конференції „південь-північ" в Канкуні, Мехіко.

Усунення комуністів від влади в Кералі ще більше охолодить стосунки з Москвою та поглибить різниці з індійськими комуністами. Індійські комуністи поділені на різні групи й фракції та ведуть боротьбу між собою Одначе всі вони узалежнюють себе від Москви, яку вони вважають комуністичною централею світу. Деякі з них підтримують політику уряду прем'єра Ґанді, інші її відкидають. Совєтський уряд намагається впливати на індійських комуністів, щоб вони об'єдналися й виступали одним фронтом. Ґанді вважає це втручання в індійські внутрішні справи й це є додатковою причиною її незадоволення совєтською політикою.

У Чикаґо утворено Відділ Комітету за Правопорядок

Чикаґо, Ілл. (П.Т.). — В суботу, 10-го жовтня ц.р. відбулася тут нарада членів Відділу Українського Демократичного Руху (УДР) при участи члена головної управи д-ра Романа Барановського.

Гість з Ню Йорку поінформував присутніх про працю Комітету за Правопорядок в УККА. На домагання української православної і католицької ієрархій та діючого президента СКВУ мґра Івана Базарка, відбулися поновно розмови поміж Комітетом і представниками УККА, які однак були також безуспішні.

Комітет за Правопорядок не скликає конґресу для покликання громадської централі, бо під тиском публічної опінії все ще пробує дійти до компромісу. Також громади на місцях поселення організаційно ще не готові до творення централі — мусять спершу постати місцеві відділи Комітету. Саме завдання демократичного середовища на місцях в терені, там де відділи УККА опановані політичними угрупуваннями, є творити Відділи за Правопорядок в Громаді, — твердив д-р Барановський.

Збори прийняли постанову, що Відділ УДР перебирає тимчасово функції Відділу за Правопорядок в Громаді до часу скликання його основуючих зборів. До управи кооптовано трьох нових членів.

Збори рішили вислати делеґата на з'їзд УДР, що відбудеться в Ню Йорку 31-го жовтня і 1-го листопада та прийняли постанови в організаційних і фінансових справах.

Появилося третє видання книжки проф. М. Чировського

Нюарк, Н. Дж. — У видавництва Флорем Парк Пресс появилося третє видання книжки проф. д-ра Миколи Чировського п. заг. „Філософічні основи економічних доктрин" англійською мовою. Другим автором є В. Мат. Книжка має 204 сторінки друку, в тому 16 сторінок бібліографічних аннотацій, бібліографію, індекс імен і хронологічну таблицю головних постатей у розвитку господарської думки в нових часах.

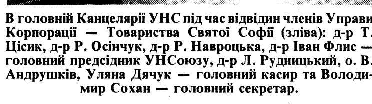
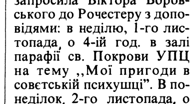
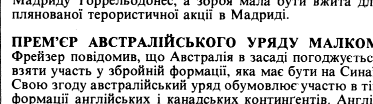
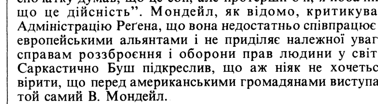
Книжка складається з двох частин: першої — загальної, яка розглядає вплив філософії на економічні доктрини, включно із історичним аспектом, потребою історичної інтерпретації і історичною пов'язаністю февдалізму, меркантилізму, фізіократизму і клясичною економією вільної розгри ринкових сил, економічного націоналізму, його совєтського викривлення, колективізму і велферизму. Перша частина має 75 сторінок друку.

Друга частина обговорює головні напрямні в економічній думці модерних часів: консервативну, добродійну (велферизм), соціялістичну, комуністичну, праґматичну і найновішу, т. зв. економіку подачі. Саме останній розділ є новинкою у третьому виданні. Автор обговорює в ньому суспільну відповідальність підприємства і економіки подачі, як два різні аспекти господарського думання, а саме аспект споживання і безпеки громадянина, і аспект подачі, спертої на продуктивності. Економіка подачі є, як відомо, основою теперішньої господарської політики американського федерального Уряду і її часом називають „Реґеномікою". Поодинокі школи господарської думки автори ілюструють науковим дорібком визначних економістів різних напрямків. Друга частина книжки охоплює 130 сторінок друку.

Недавна вийшла теж друком англійською мовою проф. М. Чировського „Історія України", том І, яку можна замовляти у Philosophical Library, 200 W. 57th St., New York, N. Y. 10019.

Т-ВО СВ. СОФІЯ СТРИМИТЬ ДО ЗАВЕРШЕННЯ 1-МІЛЬЙОНОВОГО ФОНДУ

Джерзі Сиܐті, Н. Дж. (Л. К.). — У четвер, 8-го жовтня ц. р., тут у приміщення Головної Канцелярії УНСоюзу та в-ва „Свободи" відвідали члени Управи Крайової Корпорації — Товариства Свята Софія із осідком у Філядельфії, — що постало у 1974 році в Італії, а згодом в ЗСА, Канаді, Бельгії та Англії і основоположником якого є голова цього Товариства Блаженніший Патріярх і Кардинал Йосиф Сліпий, — щоб поінформувати про невсипущу працю цього Товариства, його успіхи й іноді невдачі та заплянування, а зокрема, щоб вказати на потребу збільшення Патріяршого Фонду.

В головній Канцелярії УНС під час відвідин членів Управи Корпорації — Товариства Святої Софії (зліва): д-р Т. Цісик, д-р Р. Осінчук, д-р Р. Навроцька, д-р Іван Флис — головний предсідник УНСоюзу, д-р Л. Рудницький, о. В. Андрушків, Уляна Дячук — головний касир та Володимир Сохан — головний секретар.

Поміж прибулими були такі члени цієї Корпорації, як: д-р Романа Навроцька — заступник голови, д-р Леонід Рудницький — секретар, о. Володимир Андрушків — член і голова Священичого Товариства св. Андрея, д-р Тетяна Цісик — член та д-р Роман Осінчук — член і голова Комісії Патріяршого Фонду.

Д-р Р. Навроцька пояснила, що Товариство Свята Софія — це не прибуткова Корпорація і хоча основана для добра Церкви, не є церковною інституцією, а релігійною. Ідеї і завдання цього Товариства Блаженніший перебрав від Митрополита Андрея Шептицького. Відтак, перебуваючи на засланні, він над ними передумав, а прибувши у вільний світ зреалізував свої задуми, створивши поза Українським Католицьким Університетом в Римі три філії УКУ, для яких закупив доми, а це в — Чікаґо, Філядельфії і Вашінґтоні, цим самим встановивши живі центри в напрямі розвитку наукової діяльности.

Д-р Р. Навроцька також сказала, що коли мова про Патріярший Фонд, який постав на доручення Патріярха в 1975 році, то під цю пору сума грошей у ньому виносить 750,000 долярів, що й включає будинки, що їх вони отримали. Із відсотків цього Фонду і пожертв людей доброї волі можуть

(Продовження на стор. 4-ій)

В. БОРОВСЬКИЙ ВИСТУПАТИМЕ В РОЧЕСТЕРІ

Рочестер, Н. Й. (І. Д.). — Управа місцевого Комітету Оборони Національних і Людських Прав в Україні запросила Віктора Боровського до Рочестеру з доповідями: в неділю, 1-го листопада, о 4-ій год. в залі парафії св. Покрови УПЦ на тему „Мої пригоди в совєтській психушці". В понеділок, 2-го листопада, о год. 7:30 вечора він виступить в Рочестерському університеті в будинку психології, кімната ч. 203. У вівторок, 3-го листопада, теж о год. 7:30 В. Боровський виступись у Фішер коледжі в будинку Марсі Голл при 75 Фейрпорт ровд.

Як відомо, В. Боровський написав книжку п. заг. „Поцілунок сатани", в якій подані знущання над людьми в совєтських психлікарнях. Зараз вона перекладається на англійську мову.

У світі

ІРАНСЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ ВІДКИНУВ новопризначеного Ісламською республіканською партією кандидата на прем'єра іранського уряду. Згідно з повідомленням пресової служби Ірану Парс, більшість парляменту відкинула кандидата Алі Акбара Веллаяті за те, що він ніколи не сидів у тюрмі за режиму шаха ані „не протиставився йому щиро". Веллаяті був єдиним кандидатом, що не є членом ісламського клеру, бо всі інші є муллами. Після відкинення його кандидатури недавнообраний президент Ірану Гоятолісłям Алі Хаменей та інші вказали на це, як на „взір свободи й демократії", бо парлямент, мовляв, відкинув кандидата навіть найбільшої партії. Попередній прем'єр аятолла Мохаммед Різа Магдаві-Кані зрезиґнував після того, як аятолла Хомейні, а за ним інші заатакували його, що він не веде рішучіше боротьби з лівими елементами.

ЕСПАНСЬКА ПОЛІЦІЯ НАТРАПИЛА НА СЛІД розгалуженої сітки, яка в підпіллі допомагала терористам Е.Т.А., організації баскських сепаратистів. Дотепер арештовано понад 25 осіб. Велике порушення в еспанській опінії викликав факт, що між арештованими знаходяться дві провідні феміністки з радикального крила феміністичного руху та професор університету в Мадриді. Опозиційна преса негайно заатакувала еспанський уряд за „безпідставний арешт" двох феміністок і професора університету, щоб, мовляв, кинути тінь на ці суспільні елементи, бо вони не мають симпатій серед урядових кіл. Одначе, одна з арештованих феміністок Хімена Альонсо Матіяс завела поліцію до сховища зброї й вибухових матеріялів у лісі недалеко її хати. Це сховище вона допомогла влаштувати й наглядала над ним. Цей сховок містився на передмісті Мадриду Торрельодонес, а зброя мала бути вжита для плянованої терористичної акції в Мадриді.

ПРЕМ'ЄР АВСТРАЛІЙСЬКОГО УРЯДУ МАЛКОМ Фрейзер повідомив, що Австралія в засаді погоджується взяти участь у збройній формації, яка має бути на Синаї. Свою згоду австралійський уряд обумовлює участю в тій формації англійських і канадських континґентів. Англія ще в цій справі формально не зайняла становища, а Канада поінформувала, що до неї ніхто в тій справі не звертався. Австралія погодилася, але зі застереженням, що її участь у цій формації буде тимчасовою, а не тривалою, що австралійські вояки не мають бути вжиті до інших завдань, крім служби на Синаї, та що австралійська частина не буде входити в склад американського спеціяльного бойового з'єднання швидкого розгортання, яке формується на Близькому й Середньому Сході.

АМЕРИКАНСЬКА МЕДИЧНА ЕКСПЕДИЦІЯ спеціяльного призначення, в складі двох знавців і індійського провідника, здобула найвищий у світі вершок Мавнт Еверест у Гімалаях. В часі здобування вершка і на ньому самому експедиція перевела всілякі медичні досліди й поміри, зокрема, як працює в таких умовах серце і легені.

В Америці

ПРОФСПІЛКА КОНТРОЛЕРІВ ЦИВІЛЬНОГО летунства, яка заповіла нелеґальний і протизаконний страйк своїх членів ще 3-го вересня ц.р., втратила право на репрезентацію. Таку постанову про позбавлення права репрезентації винесла Федеральна адміністрація для відносин праці. Але профспілка внесла апеляцію до федерального апеляційного суду, який наказав здержати зарядження.

АВТОМОБІЛЬНА КОМПАНІЯ ДЖЕНЕРАЛ Моторс згубила у третьому кварталі цього року 468 мільйонів долярів. Речники компанії заявили, що вищі ціни матеріялу, оплати робітників, додаткові витрати на проєкцію нових моделів — були основною причиною втрат. Очевидно, основним фактором втрат не тільки названої, але й всіх інших американських компаній є спад купівлі автомобілів.

СТЕЙЙТ МИШИҐЕН, У ЗВ'ЯЗКУ ІЗ ЗАНЕПАДОМ автомобільної індустрії, переживає тепер економічну кризу. Безробіття, крім оротких двох літніх місяців, становить 11 відсотків, прибутки стейту з податків зменшуються і загальний економічний стан погіршується. Покищо немає жадних надій на покращання ситуації. Рецесія у стейті Мишиґен поглиблюється, кажуть економісти.

СЛУЖБОВЦІ ФЕДЕРАЛЬНОГО БЮРА Інвестиґацій (ФБІ) і поліція, озброївшись у судові дозволи, перевела „труси" у багатьох приватних помешканнях запідозрілих у терористичній діяльності осіб, які посередньо чи безпосередньо були замішані в нападі на панцерний віз, який перевозив з одного банку до іншого готівку, чеки і вартісні папери на суму 1,6 мільйона долярів. У перестрілці, як відомо, загинуло три поліціянти і один охоронець банку, а декілька осіб було поранено. До справи вмішалось ФБІ тому, що поліція ствердила участь в грабунку членів колишніх терористичних груп і висловила погляд, що цей і може навіть інші грабунки були переведені радикальними групами для здобуття фінансів потрібних для терористичної діяльности.

ВІЦЕПРЕЗИДЕНТ ДЖОРДЖ БУШ, У ЗВ'ЯЗКУ з критичним виступом колишнього віцепрезидента Волтера Мондейла, який в Ню Йорку сильно критикував закордонну політику теперішньої Адміністрації президента Роналда Реґена, засудив не так самий виступ Мондейла, але економічний і політичний стан залишений демократичною адміністрацією Джіммі Картера. Буш звернув увагу, що Картер і Мондейл залишили за собою у такому поганому стані господарські і політичні справи, високий відсоток інфляції і рецесії, що їм повинно бути соромно критикувати інших, які хочуть упорядкувати ці справи в себе вдома і за кордоном. „Слухаючи Мондейла, — заявив Буш, — я спочатку думав, що це сон, але протерши очі, я побачив, що це дійсність". Мондейл, як відомо, критикував Адміністрацію Реґена, що вона недостатньо співпрацює з европейськими альянтами і не приділяє належної уваги справам роззброєння і оборони прав людини у світі. Саркастично Буш підкреслив, що аж ніяк не хочеться вірити, що перед американськими громадянами виступає той самий В. Мондейл.

ЩЕ ДВА СЕНАТОРИ ЗМІНИЛИ СВОЮ ДУМКУ відносно продажі для Савдійської Арабії радарних літаків типу АВАКС й іншу зброю. Сенатор Ернест Ф. Голінґс, демократ з Південної Каролайни, заявив кореспондентам, що він голосуватиме проти продажі літаків, а сенатор Воррен Б. Радмен, республіканець з Ню Гемпшайр підтримуватиме пропозицію Уряду в голосуванні, яке відбудеться в середу, 28-го жовтня ц.р.. Заява обидвох сенаторів не вирішує ще самої справи, кажуть політичні спостерігачі, бо так як тепер виглядають справи голоси сенаторів про цю велику 8,5-більйонову трансакцію поділені менш-більш на половину. Сенатор Говард Бейкер, лідер республіканської більшости в Сенаті висловив надію, що голосування випаде в користь пропозиції Уряду, хоч може невеликою різницею голосів.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members 65¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 50¢
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Військова дисципліна і балакучість

Газети повідомили, що Роналд Реґен, як конституційний головний командант американських збройних сил, відкликав із Крайової Ради Безпеки генерала Роберта Швайцера, який там займав відповідальний пост директора оборонної політики, та переніс його на якесь підрядне становище в Армії. Генерал Швайцер, — читаємо, — провинився, бо зламав обов'язуючу в усіх арміях у світі дисципліну, яка забороняє критикувати публічно своїх військових зверхників, — у даному випадку він зламав обов'язуючу в Крайовій Раді Безпеки засаду строгої засекречености та обов'язку виступати назверх з будь-якими заввагами на тему оборони країни тільки за попереднім порозумінням і згодою Президента. Тим часом генерал Роберт Швайцер, який втішався опінією надзвичайно здібного військовика у силі віку та рішучого противника Совєтського Союзу, виголосив на зібранні Асоціяції американських військовиків неузгіднену з Білим Домом промову, в якій в чорних барвах насвітлив стан американських збройних сил у порівнянні зі совєтськими, куди сильнішими, та впевняв, що Совєтський Союз готується до наїзду проти Заходу. Речник Президента заявив у цій справі, що це були особисті погляди названого генерала і якщо б він був пред'явив їх на письмі Президентові, то Президент їх не одобрив би.

Це не вперше урядуючий Президент покарав американського генерала за балакучість. До історії перейшло відкликання президентом Гаррі Труманом головного команданта американських військ у корейській війні 11-го квітня 1951 року за одверте критикування МекАртуром військової політики Трумана. Труман мав відвагу й рішучість виступити збройно в обороні вільної Південної Кореї, коли на неї напала комуністична північна Корея, якій в допомогу післав масові війська комуністичний Китай. Генерал МекАртур, один із найславетніших стратегів новітньої історії, все одно зупинив наступ комуністів і, вірогідно, був би переможно закінчив Корейську війну та з'єднав її під демократичним правлінням, якби президент Труман не спутував йому рук своїми наказами, що їх видавав за порадою своїх цивільних ліберальних дорадників, — так, як це згодом робив Линдон Джансон у В'єтнамській війні, через що програв ту війну. Генерал МекАртур публічно критикував за це президента Трумана і той формально мав рацію покарати балакучого генерала, дарма що по суті той генерал мав рацію.

Подібна історія повторилася і за президента Джіммі Картера. Американські пацифістичні ліводемократичні кола наполягали, щоби відкликати з Південної Кореї американські війська, залишені там після підписання з Північною Кореєю військового перемир'я 27-го липня 1953 року. До речі, комуністична Північна Корея погодилася на переговори про перемир'я тільки після того, як наступник Трумана, Д. Д. Айзенгавер, зараз після своєї виборчої перемоги, але ще перед заприсяженням, засекречено полетів до Кореї, познайомився там із воєнною ситуацією та загрозив комуністам, що він скине атомову бомбу на центр комуно-китайського промислу у Манджурії, якщо Китай підтримуватиме Північну Корею у продовжуванні війни, — комуністи погодилися на переговори, але тягнули їх два роки. Отож, не довіряючи комуністам, у Кореї залишилися коло 40,000 американського війська. Його командант, генерал Джан Сінґлявб різко публічно критикував тих американських політиків, дорадників президента Джіммі Картера, які намовляли Президента відкликати з Кореї всіх американських вояків, та заявив, що коли би таке сталося, то у Кореї відновилась би війна, бо комуністи зразу же напали б на Південну Корею. Президент Картер покарав за той виступ генерала Сінґлавба, відкликаючи його з командного посту.

Дисципліна у війську мусить бути, бо вона становить одну з основ, на яку спирається добре військо. До чого це довело би якби вояки підстаршини і старшини мали право критикувати своїх зверхників -це було б загирення військової дисципліни, одночасне зі загиренням взагалі збройної сили. І це стосується усіх військових ступенів, включно з генералами. Інша річ, що й конституційний головний командант збройних сил, яким є кожночасний президент Америки, не є непомильний і не раз підлеглий йому непокірливий і балакучий генерал має більше військового хисту і знання, ані ж його президентський зверхник-командант, який не повинен втручатися до фахових справ стратегії. У цьому останньому випадку — генерал Швайцер, мабуть, переборщив у характеристиці американських та совєтських збройних сил. Президент Реґен мав право боронити принцип дисципліни.

Іван Кедрин

ЮВІЛЕЙ ПЕРШОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЕНЦИКЛОПЕДІЇ

Тому 50 років появилася перша „Українська Загальна Енциклопедія" — „Книга знання 3-ох томах". На заголовній сторінці ані теж ніде у тому тритомовому творі не подано року появи. Подано там теж тільки „Під головною редакцією Івана Раковського". Перший том, від А-Ж, мав 1,312 сторінок, другий — 1,313 і третій — 1,424 сторінки. Як місце появи зазначено „Львів-Станиславів-Коломия", „Видання Кооперативи Рідна Школа", друкарня Повітового Союзу Кооператив у Станиславові". Щойно наприкінці третього тому підписалася під останнім словом повна Редакційна Колеґія: „Іван Раковський — головний редактор, Василь Сімович — редактор Відділу „Україна", Володимир Дорошенко, Михайло Рудницький". Ілюстраційна та картографічна частини -д-р Ігор Федів.

Ні одного з них немає вже в живих. Немає теж документарних матеріялів до історії цієї першої нашої „Книги знання". Зваживши, що всі члени Редакційної Колеґії були дійсними членами Наукового Товариства ім. Шевченка, ця справа напевне була предметом нарад Президії й Управи того Товариства у Львові.

Авторові цих рядків, який був тоді тільки звичайним членом НТШ, але стояв у тісному контакті з усіма тими особами та установою НТШ, відомо, що НТШ, відмовилося дати свою фірму тій першій спробі енциклопедії українською мовою з уваги на фінансовий риск. Сама ідея видати таку книгу зродилася не так на нарадах верхівки НТШ як у розмовах між пізнішими членами Редакційної Колеґії і співробітниками окремих гасел у каварнях — Віденській і Центральній: львівські каварні— зокрема дві названі — були в тому часі, за Польщі у 20-их і 30-их роках пунктами майже щоденних зустрічей не тільки так званої „богеми", але й узагалі нашої львівської інтелектуальної верхівки. Ідея такої енциклопедії зродилася незалежно від наших учених у Львові також у видавця Дмитра Микитюка, колишнього Українського Січового Стрільця, який ще тепер живе у Канаді і може доповнити чи спростувати ці завваги. Його, Дмитра Микитюка, оферта на друк тієї книжки була нижча, як кошти такого видання у власній друкарні НТШ у Львові.

Д-р Іван Раковський, останній з черги голова НТШ перед Другою світовою війною і перший голова НТШ після відновлення його на еміґрації у Німеччині, був природником і тому вагався, чи прийняти йому головне редакторство такої книги, бо він правильно вказував, що хоч це загальна енциклопедія, на зразок однотомових західніх енциклопедій, головним її завданням дати найбільше відомостей з ділянки україністики. Погодився очолити Редакційну Колеґію, коли її членами стали україністи Володимир Дорошенко - сам жива енциклопедія, Василь Сімович — літературознавець, який взяв на себе також ділянку західньої літератури.

Перший том появився 50 років тому, але в деяких гаслах сказано, що використано річники газет до 1934 року, — значить — третій том появився не скорше, як 1934 року. На прикінці того третього тому, між іншим, сказано:

„Книга Знання закінчена і ми передаємо її українській громаді до вжитку. Коли вона вийшла не така довершена, як цього всі ми бажали, то тут винні вже непереможно важкі обставини, серед який цей твір постав... Ми аж надто свідомі, що цей твір, як перша спроба такої книжки, без хиб бути не може. Не без хиб, і то поважних повидавали же свої великі енциклопедії і щасливіші за нас народи та кі які можуть почванитися у цій ділянці довголітньою традицією. А, проте, ми знаємо деяку тривку вартість цієї книжки: вона буде творити основу до окремих словників, енциклопедій окремих ділянок людського знання, головно українознавства: ця частина це ж перша у нас синтеза знання про нашу Землю і наш Нарід — та до обширнішої загальної енциклопедії..."

Автори того ствердження мали стовідсоткову рацію. Ота наша перша „Книга знання" стала правзором для всіх пізніших видань подібного характеру. Вона, зокрема, стала зразком, як уважливо треба ставитися до так мовити, технічних подробиць редакції. У тій книзі подано „Чужомовні звороти", „Покажчик чужомовних назв", „Співробітники загальної частини Енциклопедії та гасла Україна" (всіх було 133-хто з них ще в живих?!), „Доповнення скорочень", „Ілюстрації і мапи". Започатковано „Вступним словом" та показом „Скорочень".

Перша наша „Українська Загальна Енциклопедія — „Книга Знання", популярно звана „Коломийською енциклопедією", є тепер білим книжковим круком. Ніде купити її не можна. Але вона є у бібліотеці НТШ у Сарселі у Франції, у редакції „Свободи" в Джерзі Сиґі, у центральній американській Публічній бібліотеці в Ню Йорку, в її Слов'янському Відділі, напевне і в редакціях інших українських газет, у бібліотеці Централі у Вінніпеґу чи у Конґресовій Бібліотеці у Вашінґтоні. Отож дослідник не має особливих труднощів користуватися тією книгою. Її листки за минулих 50 років в довкіллі повітря індустріяльних центрів — пожовкли і стали крихкими. З тим більшим сантиментом треба до них ставитися. Бо автори наведеного вгорі останнього слова в „Книзі Знання" правильно передбачували, що вона, та „Книга Знання" з-перед 50 років, дасть поштовх до всіх дальших подібних видань. Без неї не було би тритомової „Енциклопедії українознавства", виданого Науковим Товариством ім. Шевченка, під головною редакцією проф. Володимира Кубійовича і проф. Зенона Кузелі. Передбачувано її спершу на два томи, опісля поширено і на третій. Появилася у „Мюнхені-Ню Йорк" у 1949 році. Сторінки позначені за чергою всіх трьох книжок і разом дають імпонуюче число — 1,230.

Наступним спадкоємцем першої „Книги знання" стала гаслова „Енциклопедія українознавства", видавана під редакцією проф. Кубійовича і дотепер появилося вісім томів у твердій обгортці з доведенням до букви „Т" включно і до сторінки 3,200. Видання цієї Енциклопедії зближається до кінця: редакція опрацьовує уже букву „у" — найважчу („Україна — український"). І ця Енциклопедія не є досконала. Але застереження викликали (також і в автора цих рядків) буквально тільки два гасла — і головний редактор погодився наприкінці видання подати паралельно також протилежне

(Закінчення на стор. 4)

З господарського життя

Декілька днів тому президент Роналд Реґен заявив, що американська економіка входить у фазу легкої рецесії. Заява Президента викликала поширену дебату серед економістів і практичних діячів господарського життя. Переважно економісти й господарські практики погоджуються з Президентом у тому, що господарка ЗСА входить у рецесію, але не всі згідні з тим, що рецесія буде лагідна. Деякі економісти передбачають таку глибоку й тривалу рецесію, що, на їх думку, Уряд мусітиме змінити свою господарську політику і, як раніше це було, прийти з фінансовою допомогою господарському життю й значно піднести державні видатки й допомоги. Департамент торгівлі ЗСА подав цифровий звіт за третій квартал 1981 року. В тому звіті стверджено, що загальний валовий продукт ЗСА упав у тому кварталі на 0,6 відсотка. А це потверджує думку Президента, що ми входимо, чи вже ввійшли в рецесію, бо другий квартал також виказав був спад на 1,6 відсотка. Цифри за третій квартал можуть ще підпасти легкій ревізії, бо прийдуть уточнення.

У Франції почався спротив приватних підприємців проти здійснювання закону про націоналізацію, що його недавно схвалив французький парлямент із соціялістичною більшістю. Закон про націоналізацію передбачує викуп більшости приватних французьких банків державою. Серед тих банків є найбільший французький банк Банк де Парі і Пеї-Ба, або в скороченні Паріба. Президент того банку П'єр Мусса подався з протесту до димісії, бо міністер фінансів закинув йому „нелеґальне і непатріотичне поступування", якого він мав допуститися пороблениям заходів для перебрання швайцарського відділення того банку швайцарською фірмою. Французький уряд остеріг керівників приватних підприємств, передбачених до націоналізації, перед будь-якими заходами, які мали б цій націоналізації перешкодити.

Бензинова компанія Тексако повідомила, що вона припиняє продаж ґазоголю, пального твореного з мішанки алькоголю й бензини. Як причину припинення Тексако подає брак заінтересування і попиту з боку мотористів, а зокрема власників більшої кількости авт. Одночасно компанія Тексако повідомила, що вона розпічне продукцію нового роду високоякісної премійової бензини, в якій збіжжевий алькоголь буде вжитий як мішанка для піднесення сили пального, тобто її октанів. Ґазоголь — це мішанка, складниками якої в дев'яти частинах є алькоголь а одним — бензина.

Члени ОПЕК-у скликали надзвичайну конференцію на 29-го жовтня в Женеві. Головною метою тієї конференції буде справа одностайної ціни на ропу. Загально очікують, що компромісова ціна буде 34 доляри за барилку. Таким чином ціна на савдійську ропу була б піднесена на два доляри за барилку. А тому, що ринкова ціна на ропу в ЗСА орієнтується на ціну савдійської ропи, то речники американського нафтового промислу передбачують у зв'язку з тим-піднесення ціни на ропу на американському внутрішньому ринку. Таким дивним способом у часі, коли ціна на нафтову ропу на світовому ринку в пересічі впаде — деякі країни члени ОПЕК-у ще й далі вимагають близько 40 долярів за барилку — ціна в ЗСА піднесеться.

У вересні ц. р. започатковано в ЗСА будову 918,000 житлових будинків. Є це третя знизу рекордово низька кількість започаткованих житлових будинків. Речник Крайового об'єднання будівничих житлових будинків, Майк Сумікраст, сказав: „Ми просто гинемо". Одночасно з тим зростає швидко число банкрутств в позичках на сплату боргів за житлові будинки. Крайовий уряд для позичок на допомоги подав, що в серпні незаплачені рати осягнули висоту 6,43 більйона долярів. Одначе з банкових кіл, які працюють у ділянці кредитів на мешкальні будинки, повідомляють, що цей стан не викликає особливої тривоги. На ньому можуть потерпіти тільки заторкнені ним одиниці, бо банки й інші позичкові інституції мають достатні резерви й такі забезпечення, що перейдуть ту кризу оборонною рукою.

Ужиття продуктивних можливостей американських фабрик упало в вересні цього року до 78,5 відсотка. То значить, що 21,5 відсотка продуктивности стоїть невживаною. Це є один з моментів, який дав підставу президентові Реґенові заявити, що в ЗСА є лагідна рецесія й він надіється, що вона буде короткою. Найбільше для цього причинилися автомобільні фабрики, які обнизили свою продукцію, а в слід за ними обнизили свою продукцію також сталеварні та виробництва різних додатків до авт.

В СУБОТУ, 24-ГО ЖОВТНЯ Ц.Р., ПРОМИНУЛО 36 років як ввійшов в силу закон про створення Організації Об'єднаних Націй, опрацьований міжнародною конференцією у Сан Франсіско, Каліфорнія, яка відбувалася там від 25-го квітня до 26-го червня 1945 року. Ратифікацію підписали п'ять великодержав, основників ОН, які є тепер постійними членами Ради Безпеки цієї міжнародної організації. Документ цей підписали: З'єднані Стейти Америки, Велика Британія, Франція, Китай і Совєтський Союз. В жовтні 1945 року тільки 51 держава були членами ОН. Сьогодні членство ОН становить 153 держави.

Володимир Душник

ЧИ „ФІНЛЯНДИЗАЦІЯ" ГРЕЦІЇ?

З приходом до влади соціялістичної партії та її провідника, Андреаса Папандреу, сина Джорджа Папандреу, колишнього прем'єрміністра Греції, Греція вступила на шлях, якщо не цілковитої „фінляндизації", то напевно політичної невтральности.

Ця, зрештою сподівана, перемога Пан-гелленського Соціялістичного Руху (Пасор) поклала кінець 35-річному правлінню прозахіднього і проамериканського консервативного уряду.

На 300 парляментарних місьць соціялісти здобули 176 мандатів, за ними пішли консерватисти із 109 мандатами, і промосковська комуністична партія, яка здобула 15 місць.

Значний імпакт

Ця зміна матиме значний імпакт як в европейській політиці, так і теж в американській домашній політиці, бо програма соціялістичної партії виразно кличе до виходу Греції з Нато і Европейської Економічної Спільноти, а партія є також проти американських мілітарних баз у Греції.

Ця перемога соціялістів не прийшла внаслідок якоїсь ідеологічної боротьби проти консервативної групи, а прямо, велика маса грецьких виборців хотіла зміни осіб та зміни пріоритетів. Навіть найбільше войовничі соціялісти признають, що загальний рівень життя грецького народу значно піднісся за правління консервативного уряду.

Соціялістична партія вела виборчу кампанію під гаслом вищих пенсій для тих, хто відходить на пенсію; за поліпшення шкільної системи, за усунення з уряду зловживань; як теж за більш ефективну медичну систему тощо.

Цей вислід виборів заважить на великих змінах у відношенні до Америки, зокрема, якщо йдеться про існування американських мілітарних баз у Греції.

У своєму інтерв'ю із представником еспанського пресового аґентства, Андреас Папандреу заявив, що Греція буде домагатися від Америки ліквідації чотирьох мілітарних баз, у яких ЗСА має атомові бомби тощо.

Даремні сподівання

Як відомо, Греція увійшла до НАТО минулого року по шістьох роках бойкоту цієї західньої оборонної організації — після інвазії Туреччиною острова Кипру. Уряд Греції сподівався, що поворот Греції до НАТО, міг би уможливити кращу співпрацю з Туреччиною, що однак, не сталося, бож грецько- турецький конфлікт існує і сьогодні. Греція, як теж Туреччина, займає важливе стратегічне значення в системі НАТО не тільки для Середземного моря, але також для Близького Сходу.

Із економічного боку вихід Греції з Европейської Економічної Спільноти матиме неґативний вплив на грецьку економію, яка не є у задовільному стані. Виступ Греції з економічного альянсу Західньої Европи може мати також неґативний вплив на становище Великобританії, якщо в наступних виборах вийде переможною британська партія Праці, яка також має великі застереження членства в Европейській Економічній Спільноті.

Як в мілітарному, так теж в економічному значенні, грецькі вибори не ворожать нічого доброго для Заходу. Совєтська преса тріюмфально привітала „перемогу соціялізму", — як звичайний етап на дорозі до „розгрому капіталізму".

Новий прем'єр-міністер Греції, Андреас Папандреау — це колишній професор економії в Каліфорнійському університеті в Берклі, одружений з американкою. Він не є твердим марксистом і тому американські урядові кола вірять у дальшу співпрацю Америки з Грецією, включно з втриманням американських баз у цій країні.

Олександер Татомир

МІЖНАРОДНИЙ ТЕРОРИСТИЧНИЙ РУХ

УІ

Арабські володарі не спішилися — політично, фінансово чи мілітарно — допомагати палестинцям. Маґнати нафтових піль навіть лякалися палестинських радикалів. коли дехто з них під тиском жертвував більшу суму грошей на підпілля, то не в силі був достачити належну кількість зброї та експертів до ведення партизанської війни більших розмірів. Це могли зробити тільки росіяни. Вони запропонували свою допомогу ПВО в цій надії, що вона стане промосковська. В тому багато допоміг Ахмед Ібріль — капітан сирійської армії, що оснував радикальну терористичну групу. Вже в 60-их роках він нав'язав контакт з КҐБ і став його мужем довір'я. Чотири рази він відвідав Росію, де відбув спеціяльний тренінґ в партизанкій боротьбі. Його 30 людей пройшло теж подібний совєтський вишкіл. До 1967 року Ібріль відбув 95 рейдів на Ізраїл. Мав оперативні бази в Москві, Східньому Берліні і в Софії у Болгарії, яка доставляла значну кількість совєтської зброї палестинцям і допомогла зорганізувати ефективну палестинську банду в Европі. першим контролером Ібріля був старшина КҐБ А. Морозов, а черговим аташе совєтської амбасади — Ю. Старчінов.

Нещастям палестинців був їхній поділ на численні партії та групи, що взаємно поборювали себе, інколи навіть збройно. Москва рішила за посередництвом Ібріля контролювати Арафата та об'єднати всі групи в один промосковський фронт. Допомагали цьому совєтські достави зброї, вишкільні терористичні табори, що крізь них проходило багато палестинців і ворожість Москви до Ізраїля.

Не зважаючи на те, що Арафат є найбільше компетентним репрезентантом ПЛО, який має своїх представників у сотні різних країн, що кермує могутньою **партизанською** армією та готов піти на політичну **розв'язку, Москва за** допомогою лівих радикалів поволі інфільтрує його ряди й паралізує мирні заходи. Ліві палестинські групи об'єдналися у Фронт Відкинення Ізраїля.

Сьогодні палестинський революційний рух своїми терористичними таборами на Сході й в Европі, своїми численними актами насилля та вбивствами є тісно пов'язаний з міжнародним терористичним рухом і Москвою. Не легко сказати, яка кількість палестинців, як теж і сам Арафат не-марксист, ще тепер є вірна своїм релігійним і національним принципам.

На нашу думку, тверда лінія Беґіна й на дальшу мету нерозсудна політика урядів ЗСА на Середньому Сході пхнули з природи глибоко релігійних, з націоналістичним світоглядом палестинців у обійми червоної Москви, яка спішить їм із всебічною допомогою і за те включає їх у свою орбіту.

Лівія — Каддафі

Авторка довше спиняється на Каддафі, що став одним із чолових керівників міжнародного тероризму. Завдяки нафті він є мільйонером. 1969 року він усунув короля і заволодів Лівією. Спершу був правих поглядів, а згодом почав пересуватися наліво. В 1975 році він признав 580 мільйонів долярів на розвиток тероризму в світі. Революціонерам Ливану він пожертвував 100 мільйонів долярів. За вбивство Садата, який назвав його „Скаженим кримінальником, опутаним дияволом і стовідсотково хворою людиною", він обіцював один мільйон долярів нагороди. На допомогу Каддафі може розраховувати кожний революційний рух, кожна терористична банда.

Він є месіяністом й ісламським фундаменталістом як і Хомейні. Його основним заміром є дестабілізувати Африку і на південь від Сагари створити лівійську імперію. Тому в Лівії оснував терористичні табори, що в них кубинські та російські інструктори вишколюють 20,000 партизанів із цілого світу. Зформував Закордонний Леґіон, який в Етіопії причинився до перебрання влади комуністами. За 9 більйонів закупив у Совєтському Союзі різну найновішу зброю. Керує 40,000-ою знаменито вишколеною лівійською армією, заосмотреною наймодернішими літаками, танками, катюшами, ракетами і т. п. Каддафі намагається теж дестабілізувати Середньоморський басен і таким чином забезпечити себе з півночі. Тісно співпрацює з лівими фракціями ПВО, що об'єдналися у „Фронті Відкинення". Є здецидованим ворогом сіонізму та „американського імперіялізму". Твердить, що марксизм є ближчий до ісляму, як християнство і юдаїзм.

Прогнав з Триполі місію Арафата та його партизанів Фатаг за політичну поміркованість. Був співспонзором конвенції усіх ультралівих груп на острові Мальта, а згодом організатором лівого збіговища в Бенґазі для виготовлення об'єднаного пляну боротьби проти фашизму, „імперіялізму" в Америці. Цього ж року, за його старанням, відбулася у Портуґалії конференція Світового Комітету Миру з участю 750 делеґатів, в більшості із Совєтського Бльоку, щоб висловити солідарність з ПВО і соціялістичними державами, особливо з Совєтським Союзом та всіми народами, які борються за визволення. Складається враження, що Каддафі переймає завдання Кастра.

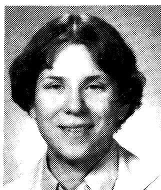
Хто користає?

На основі численних документів Клер Стерлінґ стверджує, що міжнародний тероризм приносить великі користі Москві і тому вона підтримує його морально й матеріяльно.

Російський комунізм своїми минулими і теперішніми насильствами не має притягаючої сили серде вільних народів, а зокрема між молоддю, овіяною романтикою революції. Під цим оглядом Куба і Палестинці добувають більше довір'я серед народних мас, особливо в Третьому світі та вміло виручають Москву. Росіяни не надіються, щоб терористи могли збудувати тривку базу для комунізму, або, щоб зуміли захопити владу в Західній Німеччині, Італії, Північній Ірляндії, Еспанії чи Туреччині. Вони не бачать негайних революцій у згаданих країнах, Це вимагає більше часу, терпеливости і кращої підготови. Значення терористів в тому, що вони деморалізують, викликують замішання, застрашують і паралізують демократичні суспільства та виявляють імпотенцію Заходу. Таким чином приготовляють його до майбутньої окупації Москвою.

(Закінчення на стор. 4)

Відбулася конвенція УПЛіґи

Гейл Волощак

Понад 300 делегатів і гостей прибуло на 34-ту конвенцію Української Православної Ліги, що відбулася минулого липня цього року в Картереті, Ню Джерзі. Господарями конвенції були старші і молодші відділи Ліги при катедрі святого Димитрія. Разом із конвенцією старших відділів молодші відділи перевели свою 20-ту конвенцію.

Конвенція почалася у четвер Архиєрейською Літургією в Церкві-Пам'ятнику святого Андрія в Бавнд Бруку, яку очолив Блаженніший Митрополит Мстислав, Первоєрарх Української Православної Церкви в ЗСА в сослужінні численного священства та семінаристів із Семінарії святої Софії, які служили іподияконами.

Пізніше в Картереті ділові наради відкрив президент Ліги Йосип Колярчик. Архиєпископ Марко та Архиєпископ Константин привітали присутніх інспіруючим пастирським словом, в якому закликали до любови Української Православної Церкви та до ревної праці на її добро. Учасники конвенції тепло зустріли виступ отця протоієрея Івана Щерби з Гамонду, Індіяна, який тільки недавно на десятому Соборі Української Православної Церкви був обраний кандидатом на Єпископа-Митрополичого помічника (вікарія). Єпископ номінат має 35 років і є духовним опікуном Молодшого відділу Ліги. Далі вітали конвенцію отець Тарас Чубенко, духовний опікун конвенції та Роберт Гедеш, голова конвенційного комітету.

Під час ділових нарад учасники конвенції обговорили та прийняли ряд резолюцій, які є скеровані на підтримку демократії у боротьбі з комунізмом та закликають до активної праці за зріст Української Православної Церкви. Було вирішено далі підтримувати стипендійний та семінарійний фонди, на які у минулому Ліга подарувала 62,000 долярів. Ліга закликає своїх членів прийняти активну участь в святкуванні 1000-річчя Хрищення України та в посвяченні новозбудованого Дому Української Культури. Дальші резолюції засуджують комуністичні переслідування української культури та руйнування церковних пам'ятників в Україні. В зв'язку з 50-річчям штучного голоду в Україні Ліга закликає своїх членів розповсюджувати інформації про страшну голодну смерть семи мільйонів українців. Після ділових нарад вечорами учасники конвенції мали нагоду приймати участь в спеціяльних мистецьких та товариських імпрезах, зорганізованих господарями конвенції.

Нова Управа Ліги була обрана в такому складі: д-р Гейл Волощак — президентом, о. протоієрей Василь Дяків — першим віцепрезидентом, Еміль Скоципець — другим віцепрезидентом, Аліса Сивулич — скарбником, Синтія Галущак — секретарем, Барбара Патронік, Дарія Пішко та Тереза Тіцьо — членами Контрольної комісії. Блаженніший Митрополит Мстислав призначив Архиєпископа Константина з Чикаґо, отця Івана Наконечного з Мейплвуду, Н. Дж., та отця Сергія Головка з Палос Парку, Ілл, духовними опікунами нової Управи. До Управи Молодої Ліги були обрані: Ліда Дяків — президентом, Ліза Тод — віцепрезидентом, Наталка Сафлер — секретарем, Марко Скоципець — скарбником і Наталка Ярешко — фінансовим секретарем. Єпископ-номінат о. протоієрей Іван Щерба був призначений Блаженнішим Митрополитом Мстиславом духовним опікуном Молодої Ліги.

В суботу відбувся великий бенкет у церковному центрі катедри святого Димитрія, в якому взяли участь понад 500 священиків, делегатів і гостей. Під час бенкету багато нагород і стипендій було оголошено найбільш активним і заслуженим відділам та членам Ліги.

Конвенція закінчилася у неділю Архиєрейською Службою Божою, яку очолили Архиєпископ Константин у сослужінні багатьох отців. Співав хор під керівництвом диригента Д. Зазворського. Наступну конвенцію було призначено на 1982 рік у парафії Успіння Пречистої Богородиці в Нортгемптоні, Пенсильванія.

Цьогорічна конвенція Ліги, як і завжди, пройшла під гаслом Ліги „Благочестя нашій Церкві, відданість її молоді". Почала Ліга свою діяльність в 1946-48 роках після того як 7-ий Собор Української Православної Церкви в ЗСА в 1946 році прийняв постанову про створення Ліги, як невід'ємної частини УПЦ для об'єднання парафіяльних угруповань молоді. Українська Православна Ліга за час свого існування зробила багато для своєї церкви: активізувала молодь на службу церкви, видала багато релігійних і виховних публікацій, допомагає кандидатам на священиків, дарує гроші на семінарію та табір для молоді Всіх Святих, організовує конференції, семінари, курси й табори.

Н.Н.

ТЕРЕНОВЕ КЕРІВНИЦТВО ОУН у ЗСА

повідомляє Членство, що

В ЧЕТВЕРТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

Голови Проводу Українських Націоналістів

сл. п.

ОЛЕГА ШТУЛЯ
ЖДАНОВИЧА

ТА ВОСЬМУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

сл. п. проф.

ЮРІЯ ПУНДИКА

будуть відправлені

ПАНАХИДИ

в неділю, 8-го листопада 1981 року, о год. 11:30 дня на українському православному цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

ПОДЯКА

Ненадійно і трагічно відішла від нас, 5-го серпня 1981 року, у життя Вічне

наша Найдорожча ДРУЖИНА І МАТИ

бл. п.

ЛІДІЯ з ГОРБАЧЕВСЬКИХ НОСИК

У тяжкій хвилині хочемо подякувати Всім Тим, що причинилися до злагіднення нашого великого горя та болю.

За відвідини Недужої у лічниці та лікарську поміч складаємо сердечну подяку д-рові Степанові Зощукові, Всечеснішим Отцям: Крилош. М. Стефанову, Б. Остаповичеві та о. С. Ґошулякові — дякуємо за відвідини та готовість дати релігійну поміч і за їх святі молитви у намірені недужої, а о. Канцлерові Д-рові Романові Данилюкові за слова потіхи нам і за Святу Літургію.

Тому, що останнім літаком, перед страйком, перевезено Тлінні Останки Покійної до Нюарку в Америці — всі похоронні відправи відбулися лише там, і за справне переведення похорону дякуємо підприємцям: Кардиналові в Торонті та Литвинові в Ірвінґтоні, ЗСА.

Щиросердечна дяка Усім Тим, що так численно взяли участь у Панахидах, Заупокійній Службі Божій, похороні та тризні.

З глибини душі дякуємо всім членам Родини, що нас піддержували у тяжких хвилинах, а це д-р Лідії і Левкові Голінатим та їх доні Марійці і синові Колеві з родиною. Д-рові Петрові і Таїсі Богданським і д-рові Романові Кисілевському та його Достойній Матері за велику поміч у цілому церемоніялі та опіку над нами.

Дякуємо гуртові Чортковян, що явилися віддати останню прислугу мешканці незабутнього Теплого Поділля. Зокрема дякуємо за надзвичайно опрацьоване прощальне слово д-д-рові Степанові Ворохові, колишньому учневі чортківської гімназії.

Паням Ганкевичівним, д-рові Шеґедимові та д-рові Омелянові Дерієві дякуємо за участь, а останньому за шляхетний вияв співчуття та за дар на Гарвардський Український Науковий Інститут.

За участь у похороні, Панахиді і тризні дякуємо Вельмишановним Паням: проф. Дарії Каранович, Славі Дутковій, Любі Слоневській, п. Турянським й п. Васічкам, п. Вірі Яворській, О. Муссаковській, п. Ґ. Басляк.

Замісцевим членам Родини, головно з Вінніпеґу: Дарії, Юрієві та Марійці Носикам, Зеновії та Евгенові Денекам дякуємо за слова потіхи, а Людмилі Кульчицькій, з далекого Сарселю у Франції — за письмові контакти та за слова повні співчуття у важкій родинній ситуації. Д-рові Романові та Норі Филиповичам з Чікаґо, дякуємо за довгі телефонні розмови та поради.

Всечеснішому парохові церкви св. Івана Хрестителя о. Ігуменові Михайлові Кучмякові дякуємо за Святу Літургію, Панахиду, за участь у тризні, а головно за дуже змістовну проповідь зі згадкою про цілу династію визначних духовників, як по батькові, так і по матері Покійної. О. Сотрудникові Д. Библову, за Панахиду і слова співчуття.

Безмежне спасибі членам Родини та Друзям, що несли домовину, як в церкві, так і на місці Вічного Спочинку в українському Бавнд Бруку. Всім Тим, що зложили китиці квітів біля домовини, зокрема пані Сяні Мелешкевич з Торонта, що сама у той час втратила Подруга — дякуємо за незвичайно культурний вияв пошани до Покійної.

Тим, що зложили пожертви на Служби Божі, зокрема, за цілорічний пом'яник п. Стоцьким — сердечне Спасибі.

Мґр. І. Манастирському, інж. В. Вацикові та п. В. Лотоцькому за опіку над нами після сумного повороту до Торонта — дякуємо по дружньому, дуже сердечно.

Всечеснішому о. Крилошанинові В. Жолкевичеві за Поминальну Службу Божу й Панахиду в церкві св. Покрови в Торонті у Сороковий День — дякуємо зі згадкою, що саме Він, як парох міста Сянока у воєнний час — брав участь у похороні Батька Покійної Лідії-Марії — сенатора д-ра Антона Горбачевського, що помер там в дорозі на скитальщину.

Хай Всевишній Господь нагородить Вас усіх, згаданих тут й незгаданих за Ваше чутливе серце — Своїми ласками, а праведній душі Покійної хай у Своїй Щедроті — дозволить — бути часто з нами скорбними і осиротілими.

Муж — ІВАН

і дочка — ІРИНА

ЦЕНТРАЛЬНА УПРАВА ОРГАНІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ (ОДВУ)

повідомляє Членство й Українську Громаду, що

В П'ЯТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

сл. п. проф.

ОЛЕКСАНДРА ГРАНОВСЬКОГО

бувшого довголітнього Голови ЦУ ОДВУ, науковця та громадсько-політичного діяча

буде відправлена

ПАНАХИДА

в неділю, 8-го листопада 1981 року, о год. 11:30 дня в Церкві-Пам'ятнику св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

ПРОСИМО ДО ЧИСЛЕННОЇ УЧАСТИ.

З глибоким сумом і жалем повідомляємо Приятелів, Знайомих та Земляків Полтавців, що 13-го жовтня 1981 року відійшов у Вічність

наш Найдорожчий і ніколи Незабутній

МУЖ, ТАТО, ДІДУСЬ І ПРАДІДУСЬ

сл. п.

МИХАЙЛО ТРОХИМОВИЧ РІЗНИЧЕНКО

нар. 8-го листопада 1893 року в селі Черкасько-Лозова на Харківщині.

ПАНАХИДИ були відправлені в похоронному заведенні Бугая в Гемтремку, Миш., 15 і 16-го жовтня 1981 року.

ПОХОРОН відбувся в суботу, 17-го жовтня 1981 р. із Катедри св. Покрови у Саутфілд, Миш., на цвинтар Woodlawn Cemetery, Detroit, Mich.

Горем прибиті:

дружина — ДОМІНІКА
дочка — ВАЛЕНТИНА САВЧУК з мужем СТЕПАНОМ
внука — ВІРА АЛАНТАС з мужем АЛЬҐІСОМ
внука — РОМАНА ФІҐАЧ з мужем ЮРІЄМ
правнуки: ЛОРА АЛАНТАС, ХРИСТИНА та ОЛЕКСАНДРА ФІҐАЧ
Ближча і дальша Родина в Америці і в Україні

Адреса: 3706 Peabody Dr., Birmingham, Mich. 48010

Хор „Думка" в поклоні героям Листопада

Після успішного святкування свого 30-річчя, виступів на оселях „Верховина" й „Союзівка" та після короткої вакаційної перерви хор „Думка" розпочав інтенсивну підготову до майбутніх концертів. Диспонуючи відносно обмеженим часом, треба з подивом признати, що це — велике зобов'язання та завдання, передусім для диригента й хористів. У грудні „Думка" бере участь у концерті спільних хорів у честь передчасно погиблого талановитого композитора М.Леонтовича.

22-го січня „Думка" співає на святі державности в Ню Йорку та рівночасно приготовляє вже третю з черги платівку різдвяних творів й коляд, яка має появитися ще в передсвяточному часі.

За останніх кілька років хор „Думка", концертуючи з великим успіхом по містах Америки й Канади, не мав змоги виступити у Філядельфії. Це гостинне місто „Братньої любови", яке пишається своїм чоловічим хором „Прометей", буде мати нагоду послухати одного з найкращих мішаних хорів у діяспорі.

Дня 1-го листопада під патронатом місцевого Відділу УККА о годині 3:30 по полудні відбудеться Листопадове свято, програму якого виповнить майже вцілості хор „Думка" з Ню Йорку.

Існують різні засоби для вшанування історичних подій нашого народу; доповіді, інсценізації, декламації чи наукові конференції. Всі вони віддзеркалюють наші стремління та бажання віддати належну пошану героям чи подіям даної епохи. Одним із кращих засобів для відзначення наших релігійних чи національних свят є українська пісня. Вона, — завжди повна змісту, — зачаровує, будить зі сну знеохочені і збайдужілі душі, зроджує новий запал та охоту до праці для своєї громади.

Програма Листопадового свята буде цікава та різноманітна, зовсім нова для філядельфійської громади. Виконані будуть твори композиторів: М.Лисенка, С. Людкевича, Г.Давидовського, П.Ніщинського, М. Данькевича й Дж. Верді. Повний запалу та посвяти для хору його талановитий диригент Семен Комірний докладає всіх зусиль, поборюючи різного роду перепони, щоб поставити хор на одному з перших місць між нашими мистецькими одиницями. З „Думкою", вперше в Філядельфії, виступить бас-баритон Микола Фабрика, недавній імігрант, знаний зі своїх дуже успішних виступів в Ню Йорку, при фортепіяні — талановита піяністка Ірина Фабрика.

Сподіємося, що національно свідома українська громада Філядельфії поставиться із зрозумінням до праці хору і спільно відсвяткує цю Листопадову імпрезу.

(О.Г.)

Показ української ноші 99-го Відділу СУА

Заходом 99-го Відділу Союзу Українок Америки у Вотервліті відбувся 27-го вересня ц.р. в церковній залі показ української ноші.

Голова Відділу Дозя Кушнір відкрила показ і подала програму. Зразки української народної ноші, переважно із західніх земель України, походять із приватної збірки українського народного одягу Олександри Крупи з Гартфорду. Моделюють союзянки та їхні чоловіки. Крім того, діти союзянок моделюють свою ношу, прикрашену вишивками. Виступи дітей заповідала з фаховими поясненнями мгр Таня Дурбак. Виступали: Ляриса Дурбак, Християн Спяк, Роман Кошикар, Ліда і Христя Скалій, Тамі Петрусь Гейс, Таня Мандзій, Леся й Петрусь Філі, Гриць і Данилко Мунтарі, Адріян і Михась Бережанські, Марійка Зендран, Олесь і Роман Якубовичі, Йосип Демчар, Влодко Білинський, Даня Шуртик, Катруся Клим і Мартуся Шевчук. Діти йшли відважно по підвищенні, обертались, кланялися, як правдиві моделі, під гучні оплески публіки та на превелику втіху батьків.

Мгр Люба Біла-Мунтар прочитала доповідь про українську народну ношу, головно вишивки, що є частиною української культури, та підкреслила потребу зберігання української культури, збагачування її новими надбаннями у вільному світі. В Україні немає можливостей це робити, бо за це переслідують і карають.

Відтак Зореслава Рудик з Гартфорду розказала про збірку народних одягів О. Крупи, що впродовж десятьох років збирала найкращі зразки. Вона заповідала та вичерпно пояснювала виступи моделок і моделів у народній ноші з України. Це був немов похід України зі сцени, що пригадав багатьом рідні пороги та викликав подив серед тих, що ніколи не бачили України. Борщівщину репрезентували Ірина Скалій і Катря Слабодух, Буковину — Люба Кушнір, Діяна Пасінеллі й Микола Філь, Бучаччину — Люба Рикет, Городенщину — Марійка Комар і Галя Кошикар, Гуцульщину — Наталка Кушнір і Яків Спяк, Заліщиччину — Віра Кушнір, Діяна Шевчук і Іванна Віллитс, Полісся — Калина Тисяк і Марійка Філь, Полтавщину — Геня Білинська, східні землі України - Анна Демчар. Майже всі одяги були недільні, святочні, тільки останній був щоденний, робочий. Ее перевершені народні одяги України чергувалися в кольоритному калейдоскопі красок райдуги перед захопленими глядачами. Багато світливців поробило знімки. Варт зробити ляльки в одягах із різних околиць України, щоб кожний міг придбати їх до своєї хати, як своєрідне евшан-зілля.

Велика дяка і признання належиться тим, що пильно зберігають наші народні одяги та показують їх нашим людям, особливо тим, що ніколи не бачили України.

Під час райдужної ревії модельок і моделів Ярослав Кушнір грав на фортепіяні, а в перерві він акомпаньював тенорові Володимирові Літинському, який проспівав дві пісні: „Місяць на небі" і „Києве мій", вкінці обидва заспівали дует „Ясени", чим спричинилися до мистецького успіху вечора.

При кінці вийшли на сцену всі модельки й моделі, дорослі й діти, гості з Гартфорду: Олександра Крупа й Зореслава Рудик, а голова Відділу СУА Дозя Кушнір подякували гостям Гартфорду та всім виконавцям показу. Олександрі Крупі та союзянкам, виконавцям показу, дорослим, дітям зі школи українознавства й дитячого садку належиться щира подяка за цей чудовий вечір.

Рухливий 99-ий Відділ СУА влаштовує у неділю, 29-го листопада ц.р., в четвертій годині по полудні в залі Українського Клюбу у Вотервліті вечір пісні й гумору при участі хору союзянок з добірною програмою.

І.Д.

Міжнародний...

(Продовження зі стор. 2-ої)

Облога Заходу оплачується. Італійські терористи краще справилися за одну декаду, як Ішутін і його послідовники за 50 років. Москва відвертає увагу від себе, а кидає підозріння за терором у світі на праві організації. Юрій Юков, член Найвищого Совєта сказав у Римі: „В нас тероризму немає, наша політична система здоровіша". Не згадав, однак, що російський комунізм від Леніна посьогодні, внутрі і назовні, спирається на небувалому у світі терорі, масакрах мільйонів невинних людей, включаючи безборонних жінок і дітей.

Епілог

Не зважаючи на загрозливе положення, Захід не впав на коліна. Зміцнюється колективна воля спротиву міжнародному терористові під диктатом Москви, наладнується сітка протитерористичних з'єднань поліції та Служби Безпеки, затіснюється співпраця держав європейського ринку. Їхні міністри оборони періодично стрічаються, щоб прямо та швидко передавати собі інформації, координувати стратегію, нав'язувати особисті контакти між поліційними з'єднаннями, компютеризувати Европу з численними даними із різних ділянок, особливо про життя діючих терористів. Західні держави школять окремі формації в техніці командосів, як ось Французька Інтервенційна Група Жандармерії, що допомогла звільнити святиню Мекки в Південній Арабії. Появилися гострі протитерористичні закони в Німеччині, Франції, Італії, Англії та Еспанії. Сотні терористів найшлися за тюремними гратами. В самій тільки Італії зачинено в тюрмах понад одну тисячу підпільників.

Через зовнішній натиск і внутрішній занепад — дисципліна заломлюється. Терорист Кляйн пише: „Життя у підпіллі рік за роком — це пекло, 80 відсотків твого часу втрачати на безпеку — це божевілля". Зв'язнені терористи каються, зраджують десятки своїх друзів, заклинають їх кидати зброю, бо все, що вони роблять — нерозумне та шкідливе. Це змушує терористичні банди перегруповуватися, збільшувати конспірацію, з масовости повернути до малих клітин, нав'язати контакти з робітництвом. Підготовляється терористична війна на довшу мету. Стоїмо на порозі другої Декади Страху. Ні один стріл не паде в совєтській орбіті за Етіопію, Афганістан, ні за Камбоджу, якій грозить геноцид, ні за найбільше галасливих борців за свободу дисидентів у Совєтському Союзі, які роками ризикують життям без одного пострілу будь-якої зброї.

Клер Стерлінг перша зілюструвала суцільний образ міжнародного тероризму, пов'язаного з Москвою та остерегла цивілізоване людство перед грядучою катастрофою.

Міжнародний тероризм — це загроза не тільки для країн вільного світу, але і для нас, українців. Червона Москва знає, що не запряже нас до свого воза та не вжие до деструкції Заходу, тому робить все можливе, щоб розкласти нас ізсередини — і знищити. Будьмо чуйні! Припинім наші міжусобиці, бо це вода на московський млин.

Патріярх Йосиф...

(Продовження зі стор. 1-ої)

навіть організації, коли ідеться про збірне зусилля тих талантів. Науку розвивають поодинокі обдаровані особи, розвивають групи, суспільство, уряди; спомагають її теж окремі люди, яких звемо меценатами, організації і цілий нарід.

В нашій історії є стільки прикладів на це, як нашу науку, наших науковців, наші наукові інституції піддержували, помагали розвивати такі наші світочі, ят св. Володимир Великий, Ярослав Мудрий, князь Константин Острозький, Митрополит Андрей, Братства, козацька старшина. Таким в наші часи стало Товариство св. Софія, яке заложив я в тій цілі і в такому нашому історичному дусі. Воно піклуватиметься нашою богословською наукою, нашими різними галузями знання, воно розвиватиме таланти, піддержуватиме їх в їхньому розвиткові, заохочуватиме розвивати Божі духовні дари, щоб не закопувати їх під впливом негожих часів. Велике це завдання, і Товариство св. Софія є першим таким українським Товариством у наших модерних часах з такою благородною і благословенною ціллю.

Всяка наука і її центри вимагають матеріяльного забезпечення для свого швидкого і тривалого росту. Будівлі для цих центрів науки і духовости вимагали певного і забезпеченого легального власника, праця вимагала постійної фінансової піддержки, видавання творів потребувало стало грошей. Коли римські центри ставали замалими, по поселеннях почали творитися філії Українського Католицького Університету зі своїми будинками, появились нові студитські обителі.

Все це вимагало когось, що з людським забезпеченням піддержував би, був би власником і працю постійно скріплював би. Я довго над цим думав, радився з досвідченими правниками, і так створив Товариство св. Софії, що стало в Римі і в деяких країнах власником, адміністратором і промотором для патріярших надбань, що мають справу української науки, зокрема богословської, понести в майбутнє.

Велика відповідальність стоїть перед цим Товариством. Воно оформлене легальними статутами і визнане найвищими церковними і державними властями. Його члени є особи духовні і світські, що справи Товариства св. Софії будуть берегти, боронити, розвивати і тим продовжувати та закріплювати те, що змогли ми, при Божій помочі, розпочати для добра нашої Церкви і народу. Тому воно віддане під покров Божої Премудрости-Софії, щоб кожний бачив його релігійний характер і звістку його праці для ширення тієї святої Мудрости, що її так глибоко бачив у науці Слуга Божий Митрополит Андрей.

Про працю Товариства св. Софія всім вже відомо. Вона нелегка і повна жертви, і його члени ведуть її вповні безінтересовно і бескорисно. Тим це Товариство унікальне і повинне викликати пошану та повну співпрацю всіх. Щоб воно могло сповнити ці великі наші завдання, поставлені на початку двадцятого століття, я прохаю Вашої співпраці, зрозуміння, піддержки. Праця й існування цього Товариства залежатиме від Вас — українського Божого люду. Вживаючи слів св. апостола Павла скажу: коли ви не тілесні, а духовні, якщо Дух Божий живе у Вас, тоді Товариство сповнить заповіти його основників. „Коли ж хтось Духа Христового не має, той йому не належить" (Рим. 8,9).

Товариство, врешті, є сторожем і власником патріярших дібр. Це було конечне серед лукавства цього світу. Все хтось посягав по наші добра, все хтось в історії їх забирав собі, привлащував, торгував ними, руйнував їх, віддавав комусь сильнішому для здобуття собі ласки в могутніх, а ми лишались обдертим чоловіком з Христової притчі про милосердного Самарянина.

Щоб уникнути сумнівів, острахів, щоб нашу наукову працю поставити на вповні свобідному ґрунті, — чого всяка здорова наука потребує, — серед презирних людських можливостей Товариство св. Софія є тим обезпеченням, тим певним сторожем надбаного добра. Ви станьте йому помічником у всіх його потребах, і „тоді ми не будемо більше малолітками, яких кидають хвилі і які обносить усякий вітер науки, зводячи на манівці людською хитрістю й обманом. Але будемо жити по правді та в любові, в усьому зростаючи в того, хто є головою — у Христа" (Еф. 4, 14-15). Це мій заповіт для Вас!

Благословення Господнє на Вас!

† Йосиф
Патріярх і Кардинал

Дано в Римі 15/28 серпня 1981 року,
в Празник Успення Пресвятої Богородиці,
при соборі св. Софії.

Т-во св. Софія...

(Продовження зі стор. 1)

просперувати філії УКУ, церква св. Софії в Римі, тамошній університет, бібліотека та поодинокі інституції, яким потрібні фонди. Спочатку напливали виключно чужі гроші від кардиналів і від римо-католицького клеру, а відтак, коли Патріярх відвідав двічі Америку і Канаду, почали надходити гроші від поодиноких жертвенних українських громадян. Сьогодні ціллю Корпорації є збільшити Патріярший Фонд до одного мільйона долярів — до 90-річчя уродин Блаженнішого, тобто до 2-го лютого 1982 року.

Як сказав д-р Р. Осінчук — поміж Крайовим Патріярхальним Товариством і Т-вом Свята Софія, як також із патріярхальним відділом у Філядельфії, існує тісна співпраця. Як відомо, Корпорація видає популярний „Бюлетень Свята Софія", який служить інформативним засобом многогранної праці цього Товариства, філій УКУ та подій, які проходять на патріярхальному відтинку.

Д-р Л. Рудницький розповів про курси, що відбуваються у філії УКУ в Філядельфії. Він сказав, що вони успішні і викликають велике зацікавлення поміж слухачами цих курсів. Викладачами цього курсу є такі професори, як: проф. Ігор Соневицький, о. митрат Зенон Злочовський, Владика Роберт Москаль, Юрій Оранський та д-р Юліяна Осінчук. Крім згаданого курсу щосуботи на Філії під цю пору відбуваються ще три курси української мови — „Жива українська мова", що його викладають проф. Олекса Біланюк та д-р Л. Рудницький. У цьому курсі беруть участь українські студенти університетів та асистенти „Рідної Школи" у Філядельфії як також щосереди відбуваються на Філії два курси української мови для англомовних, а теж для тих, хто минулого року відбув два семестри на Філії. Курси української мови заплановано на два семестри. Як сказав д-р Л. Рудницький, — навчання на цих курсах відбігло від давних традиційних викладів, авідбувається колективною системою.

Як в дальшому поінформував д-р Л. Рудницький — Філія рівнож займається видавничими справами, видавши кілька книг, як наприклад М. Г. Марунчака — „Митрополит Андрей Шептицький на Заході" (1920-1923), працю про символіку та значення українського обряду, як теж заходами Філії УКУ появилася збірка листів, статтей та інших писань довголітнього в'язня совєтських таборів, передового правозахисника в Україні о. Василя Романюка. Переклад на англійську мову писань о. Романюка здійснив молодий український журналіст Юрій Добчанський з Вашінгтону, видано й інші книги.

Ще однією ціллю Філії — це вийти з українськими проблемами на міжнародну арену, чи в міжамериканські кола, щоб інформувати про релігійні порушення прав людини в УССР. Прикладом цьому може послужити Мадридська конференція в 1980 році, куди на конференцію із Совєтського Союзу прибули п'ять представників Церков та віровизнань в СССР, що їх вислала совєтська влада з метою, щоб вони поширювали свою „правду" про стан релігії і Церкви в ССР і щоб це передати провідним чинникам Католицької Церкви в Еспанії. І саме, завдяки українцям з Мадриду, ця акція не мала успіху. На єпископську конференцію з'явилися теж представники Українського Католицького Університету в Римі — проф. Томас Бирд і проф. Л. Рудницький. Вони мали авдієнцію в генерального секретаря Єпископської конференції монс. Хезуса Ірібаррена і у президента цієї ж конференції кардинала Вісенте Енріке і Таранкон. На цій конференції вони з'ясували проблематику УКЦеркви в Україні, переслідування вірних УКЦеркви не тільки урядом СССР, але й російською православною Церквою, представники якої саме були на Єпископській конференції в Еспанії, до цього доставивши відповідні матеріяли. Після цієї авдієнції представники УКУ відбули ще пресову конференцію зараз же в тому самому центрі, де відбувалися наради еспанських владик, і де подали вірні інформації про стан Церкви і релігії в Україні, як також про ці справи поінформували усі делегації зі Заходу. Як також, — сказав проф. Л. Рудницький, — у Вашінгтоні він разом з проф. Мирославом Лабуньком здали свідчення до Конгресового Рекорду про переслідування українських громадян в УССР.

„Треба зазначити, — заявив проф. Рудницький, — що сьогодні Український Університет в Римі росте, що здобуває чим раз більше професорів, видав багато наукових праць і приготовляється до великої дати — відзначування 1000-річчя святкувань хрищення України. Якщо мова про працю філій, то вони наполегливо займаються видавничими справами, збереженням музейних збірок, підтримуванням установ, зокрема УКУ в Римі. Як також на карб діяльности Філії у Філядельфії треба зарахувати приїзд до Америки відомого польського журналіста Домініка Моравського, який об'їжджатиме міста в ЗСА з доповідями на тему: „Міжнародний імпакт Понтифікату Івана Павла ІІ", як і теж доповідатиме на тему патріярхату.

При кінці розмови головний касир УНСоюзу Уляна Дячук вручила на Патріярший Фонд два чеки на видатну суму, побажавши Управі Товариства Свята Софія, щоб до уродин Блаженнішого їй пощастило доповнити Фонд до одного мільйона долярів.

ЗАПОВІДАЮТЬ ДВА КОНЦЕРТИ У КЛІВЛЕНДІ

Клівленд, Огайо (С.К.). — Проголошення Української Держави 1-го листопада 1918 р. у Львові Українські Злучені Організації — Відділ УККА у Клівленді вшанує концертом чоловічого хору „Прометей" з Філядельфії під диригентурою **Михайла Длябоги** (Ірена Пелех акомпаньює) в неділю, 1-го листопада о год. 4-ій по полудні в Осередку парафії Покрови Пресвятої Богородиці в Пармі. Промову про Листопадовий Чин виголосить Іван Микита.

Тиждень пізніше, 8-го листопада в тій самій залі українці Великого Клівленду вшанують письменника Богдана Лепкого з нагоди сороколіття його смерти у Кракові святочним вечором з виставкою творчої спадщини. Промову виголосить свояк поета д-р Роман Смик з Чикаґо, а в концертовій частині виступлять м. і. проф. д-р Ярополк Ласовський із скрипковим сольом і Ансамбль бандуристів із Школи маестра Г. Китастого.

Ювілей першої...

(Продовження зі стор. 2-ої)

насвітлення отих двох газет. Отож реєстрування з цього приводу, що простягається проти цілої Енциклопедії, великого історичного культурного осягу вільної громади, цілком недоречне і шкідливе. Далі: двотомова англомовна Енциклопедія видана університетом в Торонто, коштом Українського Народного Союзу, сторінок 1,185 плюс 1,394. — Професор Євген Онацький видав в Буенос Айресі в Аргентині твір „Українська Мала Енциклопедія" (1957-1967). — Врешті у 1971 р. появилася велика книга альбомного формату „Україна" — „Енциклопедія для молоді" головним редактором була Людмила Івченко-Коваленко, видавець — „Об'єднання українських православних Сестрицтв уСША", Савт, Бавнд Брук ЗСА, під технічною редакцією Олександри Селепини, — сторінок 272, із кільканадцяти ілюстраціями, справжнє люксусове видання.

І це, мабуть, неповний список. Список книг енциклопедичного характеру, що їх започаткувала „Коломийська" енциклопедія з-перед 50-ти років. Хто не мав діла з подібною працею, з вигостовуванням пляну та опрацьовуванням окремих гасел — той не може уявити, яка це велетенська кропітка, мозолиста праця, куди важча аніж рубання дров. Це праця для української культури і мати рідною мовою Енциклопедію — це найкраще свідоцтво культури народу. Коли б не було тих українських енциклопедій у вільному світі, то напевно й не було б Української Радянської Енциклопедії „УРЕ", — яка проте в ділянці українознавства повна фальшів та перекручення дійсної історії й культури українського народу. І тому треба шанувати ініціяторів і виконавців такого культурного діла, як рідна, непофальшована енциклопедія, яку правильно названо „Книгою знання": так, як перші французькі „енциклопедисти" з Руссо і Вольтером у проводі перейшли до історії, як творці нової епохи, так і в нас ентузіясти енциклопедичних видань творять нову епоху — епоху зірвання з примітивізмом у ділянці вселюдського й українського знання та піднесення себе і свого народу на вищий щабель культури.

ПОВІДОМЛЕННЯ
Адміністрації „Свободи"

ПОВІДОМЛЯЄМО ВСІ ОРГАНІЗАЦІЇ І ПООДИНОКІ ОСОБИ,

ЩО АДМІНІСТРАЦІЯ
НЕ БУДЕ ПОМІЩУВАТИ ЖАДНИХ ОГОЛОШЕНЬ
якщо попередні рахунки
НЕ БУДУТЬ ВИРІВНЯНІ

Окремих листів в тій справі не будеться відписувати.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

КАТЕРИНА БУСКО, член УНС, Відд. 112 Т-ва УНС в Клівленді, Огайо. Померла 3 вересня 1981 р. на 70 р. життя. Нар. у 1911 р. у Клівленді, Огайо. Членом УНС стала у 1936 р. Залишила у смутку чоловіка. Похорон відбувся 5 вересня 1981 р. на цвинтарі свв. Петра і Павла в Пармі, Огайо.

Вічна Їй Пам'ять!
М. Капраль, секр.

ЕВГЕН КОТЕЛКО, член УНС Відд. 20 Т-ва „Згода" в Гемтремк, помер 9 вересня 1981 р. на 27 р. життя.
Пок. нар. у 1954 р. в Дітройті. Залишив у смутку сина, батьків, сестру і брата. Похорон відбувся 12 вересня 1981 р. на цвинтарі Olivet в Дітройті.

Вічна Йому Пам'ять!
Р. Куропась, секр.

ЕВГЕНІЯ ГОЛІЯТ, член УНС Відд. 19 Т-ва ім. Д. Галичина в Ню Йорку. Померла 28 вересня 1981 р. на 56 р. життя, нар. у 1925 р. в Старім Місті — Україна. Членом УНС стала у 1963 р. Залишила у смутку мужа, дочку, сина, а також ближчу й дальшу родину в ЗСА, Україні, Англії й Канаді. Похорон відбувся 2 жовтня 1981 р. на українському католицькому цвинтарі Св. Духа в Гемптонбурґу, Н. Й.

Вічна Їй Пам'ять!
Р. Голіят, секр.

ФРАНКО КАЧОР, член УНС, Відд. 127, Т-ва св. Миколая в Баффало, Н. Й. Помер 10 липня 1981 р. на 64 р. життя. Нар. у 1917 р. в Бостоні, Н. Й. Членом УНС став у 1935 р. Залишив у смутку, двох дочок, сина і внуків. Похорон відбувся 14-го липня 1981 р. на цвинтарі Ґриффинс-Міллс в Авророрі, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

ВАСИЛЬ ПИЛИПЕЦЬ, член УНС, Відд. 52 Т-ва ім. Тараса Шевченка в Голіок, Масс. Помер 16 липня 1981 р. на 66 р. життя. Нар. у 1915 р. в Ню Йорку, членом УНС став у 1951 р. Залишив у смутку дружину, двох синів, сестру і брата. Похорон відбувся 18 липня 1981 р. на українському католицькому цвинтарі Св. Духа в Савт Дірфілд, Масс.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

ДАНИЛО І. МАРЛЬОС, член УНС, Відд. 218 Т-ва „Соколи" в Кемпбеллі, Огайо. Помер 14 серпня 1981 р. на 61 р. життя. Нар. у 1925 р. в Кемпбеллі, Огайо. Членом УНС став у 1962 р. Залишив у смутку дружину і сина. Похорон відбувся 17 серпня 1981 р. на цвинтарі св. Івана в Кемпбеллі, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

ФЕДОРА ВЕРНЕҐА, член УНС, Відд. 153 Т-ва ім. Луки Мишуги в Філядельфії, Па. Померла 10 вересня 1981 на 75 р життя. Нар. у 1905 р. в с. Аджамка, на Україні. Членом УНС стала у 1968 р. Залишила у смутку сина і двох дочок з родинами. Похорон відбувся 14-го вересня 1981 р. на цвинтарі св. Івана у Вілліямставні, Н. Дж.

Вічна Їй Пам'ять!
Секретар